

# Lääne-Virumaa Keskraamatukogu aastaaruanne 2017

Rakvere linna elanike arv (01.12.2016): 15793

## 1. Põhilised tegevussuunad

2017. aastast saab kokkuvõtteks välja tuua järgmist:

- Laste- ja noorte kultuuriaastaga kaasnes mitmeid põnevaid projekte, üritusi ja näitusi, laste- ja noorteosakonna lugejate, laenutuste ja külastuste arvud kasvasid võrreldes varasema aastaga.
- Toimused mitmed remonditööd: 2. korrusel korraldati ümber ja remonditi varufondi ruum, et 2018. aastal viia lõpuni rühmatööruumi kujundamine; 1. korrusel vahetati halvas olukorras olnud aknaid; välistrepile paigaldati tagastuskast.
- Pilootprojektina läbi viidud raamatukogu kvaliteedihindamine ning sellega kaasnenud lugejaküsitlus võimaldavad paremini hinnata nii hetkeolukorda kui andsid olulise sisendi 2018. aastal koostatavale arengukavale.

## 2. Juhtimine

### 2.1 Raamatukogude võrgu struktuur ja nõukogud

Raamatukogu nõukogu koosolekud toimuvad üldjuhul paar korda aastas ning koosolekutel käsitletavad teemad puudutavad raamatukogu tegevust ja suuremaid projekte, eelarvet jms.

Rakvere linna arengukavas aastateks 2017-2030 on Lääne-Virumaa Keskraamatukogu kaasajastamine ja ruumipuuduse lahendamine planeeritud perioodi 2020-2030.

### 2.2 Eelarve

Raamatukogu põhieelarve kasvas, seda peamiselt majanduskulude arvelt. Personalikulude vähenemine oli seotud töövõimetuslehtedel olemisega, ürituste ja näituste korralduskulu oli tegelikult suurem, sest põhieelarvetabelis ei ole kirjas projektidega täiendavalt saadud summasid.

<b>Põhieelarve</b>	<b>Seisuga 31.12.2016</b>	<b>Seisuga 31.12.2017</b>	<b>Muutus</b>
Eelarve kokku	562 151€	581 869€	3,46%
Personalikulu	450 149€	443 469€	-1,51%
Komplekteerimiskulu	53 796€	55 547€	3,25%
sh KOV-lt	25 133€	26 407€	5,07%
sh riigilt	28 663€	29 140€	1,66%
Infotehnoloogiakulu	4 795€	4 640€	-3,34%
Ürituste/näituste korralduskulu	2 675€	2 292€	-16,17%

### 2.3 Projektid

Saadud projektitoetused võib jagada kaheks: toetused ürituste korraldamiseks ning koolitustoetused. Ürituste puhul on fookuses eelkõige lastele suunatud tegevused (nt kunstiprojektid).

Koolitustoetuste abil on olnud võimalus läbi viia rohkem ja mitmekülgsemaid raamatukoguhoidjate täiendkoolitusi, koostöö projektide läbiviimises Ida-Virumaa rahvaraamatukogudega on olnud hariv ja silmaringi laiendav kõigile osapooltele.

Projektid, toetused (Kellelt saadud?)	Periood	Eraldatud summa	Projekti üldmaksumus
<i>Eesti Kultuurkapital</i>			
1. Virumaa laste osalemine üle-eestilisel kirjandusmängul (Lääne-Virumaa ekspertgrupp)	20.03.2017 – 20.04.2017	200 €	584 €
2. Tasuta raamatu laat Rakveres (Lääne-Virumaa ekspertgrupp)	01.03.2017 – 31.03.2017	485 €	2950 €
3. Folklorist Marju Kõivupuu loeng „Rahvameditsiin koduköögis“	09.10.2017 – 15.11.2017	170 €	219 €
<i>Kultuuriministeerium</i>			
1. Raamatukogutöötajate pädevuse tõstmine	15.04.2017 – 30.09.2017	1402 €	1863 €
2. Pildi sisse minek. Vol. 2	01.01.2016 – 31.05.2017	800€	1749 €
3. Pildi sisse minek. Vol. 3	01.10.2017 – 31.05.2018	1050 €	
<i>Tallinna Keskraamatukogu</i>			
1. Kunst Lääne-Virumaa Keskraamatukokku	05.09.2017 – 30.09.2017	892 €	1170 €

## 2.4 . Personali koosseis, juhtimine ja areng

Seoses elukohavahetusega lahkus augustis 2017 töölt Anni Jaagant, teenindusosakonda asus tööle seni laste- ja noorteosakonnas töötanud Liina Kompus. Laste- ja noorteosakonda asus septembrikuust tööle Ulvi Paap.

### 2.4.1 Ülevaade täienduskoolitusest

2017.aasta koolituseelarve jäi samasse suurusjärku eelnevate aastatega, küll aga võimaldas mitmete projektidega saadud lisarahastus töötajatel osa saada mitmekülgsest koolituste valikust. Üheks kasulikuimaks koolituseks pidasid raamatukoguhoidjad koolitust „Infoturbe teadlikkuse tõstmine“. Õppekäigud Tallinnasse (Rahvusraamatukogu, Statistikaamet, Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli raamatukogu, Pimedate raamatukogu) ning Tartusse (Rahvusarhiivi Noora hoone, Tartu Tervishoiu Kõrgkooli raamatukogu) avardasid silmaringi ja võimaldasid tutvumist ja kogemuste vahetamist kolleegidega teistest raamatukogudest.

### 2.4.2 Raamatukogutöötajate avalikud esinemised

#### *Liina Kompus*

- „Aimeraamat avardab silmaringi“ alushariduse emakeele ja matemaatika ainesektsiooni õpipäeval, Rohuaia LPK õpetajate koolitus.

#### *Tiina Kriisa ja Kaili Õunapuu-Seidelberg*

- Ülevaade rahvaraamatukogude kvaliteedihindamise mudeli pilootprojektist ERÜ mõttetalgutel, maakonna raamatukogutöötajate seminaril.

#### *Leigi Kütt-Gistvall*

- „Tänapäeva raamatukogu“ RTG tänuüritusel.
- Vastlakombed, LVKRR teenused ja üritused L-Virumaa Vaegkuuljate Ühingule.

#### *Lea Lehtmets*

- „Kuidas leida viktoriinivastuseid erinevatest andmebaasidest“ RTG tänuüritusel.
- „LVKRRK-lt täiskasvanud õppijale“ maakonna õpirännakul Väike-Maarja VRK-s, Tapa LRK-s, Aru Gruppis ja Rohuaia lasteaias.
- Raamatukogult kogukonnale Lääne-Virumaa Puuetega Inimeste Kojas.
- TÕN Lääne-Virumaal – ETKA Andrase raamatukogude seminaril.

#### *Kaie Onton*

- Raamatutest, raamatukoguhoidja tööst Kadrina Keskkoolis.

#### *Marju Saluste*

- Raamatukogust, raamatukoguhoidja tööst RRG-s.

#### *Marion Talli*

- „Lugemiskoer lugemaõppija abiliseks“ alushariduse emakeele ja matemaatika ainesektsiooni õpipäeval, Vinni Perekodu ja Järvamaa õpetajatele/ raamatukoguhoidjatele.
- „Kooditund ehk programmeerimise algtõed“ Laekvere Koolis.

#### *Reet Tomband*

- „Uusimad algupärandid lastekirjanduses ja mängulisi võimalusi lasteraamatute käsitlemisel“ alushariduse emakeele ja matemaatika ainesektsiooni õpipäeval, Rohuaia LPK õpetajatele, Rakvere Kolledži alushariduse pedagoogika kaugõppe II kursusele.
- Posterettekanne "Raamatukott peidab saladusi" ELK õpipäeval.
- „Lugudes leidub tarkust“ Kadrina Keskkooli tublide õppurite tänapäeval.
- Pildi sisse minemise projekt ja selle võimalused ERÜ lastetöötoimkonna kogemuste tuuril Rakveres, maakonna raamatukogutöötajate seminaril.

#### *2.4.4 Erialahariduse omandamine*

Kaie Onton omandab erialaharidust Tallinna Ülikooli Digiteaduste Instituudis, magistriõppes, digitaalraamatukogunduse erialal.

Marion Talli omandab erialaharidust Tartu Ülikoolis magistriõppes kultuurikorralduse erialal.

#### *2.4.5 Töötajate tunnustamine*

Reet Tomband – tunnustus „Parim lasteraamatukoguhoidja 2016“.

Lea Lehtmets – Lääne-Virumaa aasta raamatukoguhoidja nominent.

Kaili Õunapuu-Seidelberg – Lääne-Viru maavanema tänukiri.

### **2.5 Raamatukogu haldusjuhtimine. Haldustegevuse üldiseloostus. Raamatukogu ruumid ja asukoht**

Raamatukogu asukoht linnasüdames on sobiv ning ruumid on heas korras, väiksemaid remonttöid teostatakse vastavalt vajadusele pidevalt.

Raamatukoguruumide üldine olukord on hea, jätkuvalt valmistab muret ruumipuudus. 2017.aastal vahetati raamatukogu 1.korruse 12 akent, kuid kindlasti on vaja akende vahetusega jätkata. Värskendamist vajab ka raamatukoguhoonde fassaad.

2017.aastal remonditi 2.korruse varufondi ruum: avati vaheseinad, värviti seinad-laed ja vahetati põrandakate. 2.korruse ruumide ümberkujundamine jätkub 2018.aastal, mil on plaanis rajada ka rühmatööruum.

### 2.5.1 Juurdepääs liikumispuudega inimesele

Lääne-Virumaa Keskraamatukogusse on juurdepääs ratastooliga tagatud (kaldtrepp), erinevate korruste vahel liikumiseks saab kasutada lifti.

## 2.6 Raamatukogu arendustegevused infotehnoloogia valdkonnas

Üldiselt on raamatukogu IT-vahendid üsna heas olukorras: igal aastal vahetatakse välja töötajate arvuteid, ostetakse juurde monitore ja sülearvuteid.

Raamatukogutöötajate kasutuses olevates arvutites on operatsioonisüsteemiks Windows10, lugejaarvutites Linux. WiFi levib kogu majas, 2017.aastal vahetati välja kõik WiFi seadmed.

Suvel paigaldati koostöös AS-ga Overall Eesti 2.korrusele uus pilvepindi printer, mis teeb senisest mugavamaks printimise, paljundamise ja skaneerimise nii raamatukogu töötajatele kui kasutajatele.

## 3. Kogud

### 3.1 komplekteerimise põhimõtted ja uuendused (sh e-teavikud)

Komplekteerimisel on aluseks riiklikud määrused ning Lääne-Virumaa Keskraamatukogu komplekteerimis põhimõtted. Kirjanduse komplekteerimine toimub valikuliselt ning prioriteediks on eesti autorite ilukirjandus ning tõlkekirjandusest väärtkirjandus, samuti laste- ja noortekirjandus. Teadmiskirjandusest on eelistatud Eestit puudutav kirjandus ning tarbekirjandusest laiemale lugejaskonnale huvipakkuvad teavikud.

2017.aasta jooksul osteti teavikuid 67 eksemplari vähem, samas raha ostudeks oli aga 1 594€ võrra rohkem. Vähenemine toimus laste- ja noorteosakonnas, seda peamiselt täiskasvanutele suunatud kirjanduse arvelt. Muusikaosakonda ostetud teavikute arv vähenes peamiselt nootide arvelt, auviseid osteti eelmise aasta tasemel.

Komplekteerimissummadest 52,5% moodustas riigidotatsioon (29 140€) ja 47,5% KOV eelarveline toetus (26 407€). Ajalehti-ajakirju ja muid kiiresti aeguvald väljaandeid osteti 7330€ eest. Komplekteerimiskulu ühe piirkonna elaniku kohta oli 3,5€. Juurdetuleku protsent kogudest oli 4,5%.

#### LVKRK osakondade fondiseis 2017. a lõpus

	Kokku (eks)	Rmt	Käsi-kirjad	Auvised	El. teavikud	Muud	Osakaal (%)	Koju-laen.	Ringlus
<i>Erialakirjandus</i>	35824	35542	4	210	63	5	33,6	50432	1,4
<i>Ilukirjandus</i>	32445	32349	1	91	4		30,4	68071	2,1
<i>Laste- ja noorte-osakond</i>	29134	28591		353	6	184	27,3	45051	1,5
<i>Muusika</i>	8867	4029	1	4831	5	1	8,3	3378	0,4
<i>Komplekteerimis-osakond</i>	352	350		1	1		0,3	0	0
<i>Kokku</i>	<i>106622</i>	<i>100861</i>	<i>6</i>	<i>5486</i>	<i>79</i>	<i>190</i>	<i>99,9</i>		<i>1,7</i>

Annetustena saadi 656 eksemplari ehk 14% saabunud teavikutest (2016.aastal 8,2%). Annetuste osakaal on aasta-aastalt suurenenud. Suurimad annetused moodustasid Rakvere linna aukodaniku Edith Kotka-Nymani isiklike raamatute annetus, samuti Tallinna Ülikooli Rakvere kolledži raamatukogust saadud peamiselt pedagoogika-alased teavikud.

Piisavad komplekteerimissummad on võimaldanud komplekteerida laia valiku väljaandeid kõigile sihtrühmadele, muret teevad vaid kohatised pikad järjekorrad (aktiivselt tegeletakse järelkomplekteerimisega, samuti lühendatakse järjekordade puhul laenu tähtaegu 14-le päevale).

Kogude uuendamine ning ebavajalike teavikute pideva mahakandmise tõttu on ringlus konkurentsituul maakonna suurim – iga teavikut laenutatakse aastas keskmiselt 1,7 korda.

### 3.1.1 Raamatu komplekteerimine (trükis + e-raamat)

Komplekteerimiskuludest moodustasid raamatuostud 84% (maakonna keskmine 81,8%). Kokku osteti 3907 raamatut, millest 88,1% olid eestikeelsed, võõrkeelsetest raamatutest 65,4% olid venekeelsed. Ilukirjanduse osakaal raamatuostudest oli 64,9% (laenutustest 63,3%).

E-raamatuid ja nende laenutuslitsentse ei ostetud, sest puudub sobiv laenutuskeskkond.

Vaadates laenutuste edetabeleid, võib üldistatult öelda, et enim laenutatakse eesti kirjandust ja lastekirjandust. Võrreldes 2016.aastaga on populaarseimad autoridki samad: Erik Tohvri, Mart Sander, Ilmar Tomusk ja Andrus Kivirähk.

**LVKRRK laenutuste edetabel 2017 (raamatud)**

Jrk	Autor	Pealkiri	Aasta	Laenutusi
1	Tohvri, Erik	Irdabielu : romaan 2016	2016	207
2	Sander, Mart	Litsid : naiste sõda. Teine raamat	2016	206
3	Kivirähk, Andrus	Rehepapp, ehk, November : [romaan]	2006	187
4	Sander, Mart	Litsid : naiste sõda. Esimene raamat	2015	167
5	Raud, Mihkel	Kus ma olen ja kuidas sina võid palju kaugemale jõuda	2016	163
6	Kivirähk, Andrus	Sirli, Siim ja saladused : [jutustus]	2006	159
7	Lindgren, Astrid	Bullerby lapsed : [jutustus]	2006	146
8	Tomusk, Ilmar	Digipöörane kool	2015	145
9	Raud, Piret	Tobias ja teine B	2010	136
10	Pauts, Katrin	Tulekandja	2016	133
11	Egner, Thorbjørn	Sööbik ja Pisik	2013	128
12	Hawkins, Paula	Tüdruk rongis	2015	125
13	Kass, Kristiina	Õpetaja Kusti kummitab ja teisi jutte	2012	124
14	Võrno, Hannes	Missioon : ühe missiooni päevikud	2016	123
15	Saint-Exupéry, A	Väike prints	2009	123
16	Lindgren, Astrid	Vahtramäe Emil : [jutustused]	2006	122
17	Pauts, Katrin	Politseiniku tütar	2016	117
18	Tomusk, Ilmar	Kriminaalsed viineripirukad : neljanda A kriminalistid	2013	116
19	Kivirähk, Andrus	Kaka ja kevad : [lastejutud]	2009	116
20	Tomusk, Ilmar	Kolmanda A kriminalistid	2012	113

Ilukirjanduse osakonnas laenutati varasematest tabelitest tuttavate eesti autorite kõrval (E. Tohvri, M.Sander) esindatud ka krimikirjanik K. Pauts kahe raamatuga, lisaks M. Mutt, M. Kangro, E. Kask jt. Krimikirjandus ja armastusromaanid on lugejate seas samuti jätkuvalt populaarsed.

Erialakirjandusest laenutatakse palju elulugusid, kõrgkoolide õppekavadesse kuuluvaid raamatuid, psühholoogiat, eneseabi ja esoteerikat, terviseraamatuid („Energiakriis“, „Võlv soolestik“, „Tark tee terviseni“). Loetumad elulooraamatud olid Marju Lauristini „Marjustini sajand“ ning Stig Rästa „Minu Kennedy“.

### 3.1.2 Perioodika komplekteerimine

2017. aastal lisandus kogudesse kokku 192 (2016.aastal 255) eksemplari ajakirjade aastakäike: kokku osteti 134 (2016.a 159) eksemplari perioodika aastakäike, sh kultuuriperioodikat 14 nimetust. Aasta jooksul kustutati 206 eksemplari perioodika aastakäike.

Ajakirju saabus vähem eelkõige seetõttu, et palju ajakirju lõpetas ilmumise.

Ajalehti lisandus kogudesse 43 eksemplari aastakäike, millest oste oli 26 ja annetusi 17 eksemplari.

Perioodika kojulaenutuste osakaal kogulaenutustest on maakonnas kõige väikesem – vaid 3,1% kojulaenutustest.

Populaarsed on jätkuvalt käsitöö – ja naisteajakirjad (Burda Style, Ottobre design, Kroonika, Naisteleht jt), aga ka populaarteaduslikud ajakirjad (Imeline Ajalugu, Imeline Teadus). Kultuuriperioodikast laenutati 2017.aastal enim Akadeemiat (laenutuste edetabelis 33.kohal), järgmisena Vikerkaart (61. kohal).

#### LVKRRK laenutuste edetabel 2017 (ajakirjad)

Jrk	Pealkiri	Laenutusi
1	Burda Style = Burda Modemagazin	388
2	Imeline Ajalugu	260
3	Kroonika	248
4	Ottobre design	196
5	Imeline Teadus	160
6	Kodutohter	159
7	Naisteleht	156
8	Homes and gardens	149
9	Ottobre design	128
10	Kodukiri	116

#### 3.1.3 Auviste komplekteerimine

Aasta jooksul lisandus kogudesse 118 ja kustutati vaid 6 auvist, aasta lõpuks oli kogudes 5487 auvist (sh muusikaosakonnas 4831 eksemplari ehk 88%).

Helisalvestiste kasutamine aasta-aastalt väheneb, seetõttu on vähendatud ka CD-de ostmist. Ostetakse peamiselt eesti klassikat, sekka ka mõned uuemad popmuusika salvestised, samuti kohalike ansambelite salvestisi.

#### 3.2 Inventuurid, mahakandmised

2017.aastal kanti maha 7011 teavikut 43 927€ väärtuses. Teavikufond oli aasta 2017.aasta lõpus kokku 106 622 eksemplari (aasta alguses 108 945 eksemplari).

Mahakantud teavikutest suur osa müüakse, osaliselt antakse teavikud üle ka teistele asutustele ja raamatukogudele (sõjaväeosad, kinnipidamisasutused, Eesti Hoiuraamatukogu jne).

#### 4. Lugejateenindus ja raamatukoguteenused

Seoses osalemisega üleriigilises rahvaraamatukoguteenuse kvaliteedihindamise pilootprojektis, viisime läbi lugejaküsitluse. Küsitlus kestis 1,5 nädalat, vastata sai nii paberil kui internetis. Kokku vastas 129 lugejat.

Raamatukogu lahtiolekuaegadega oli rahul 68%, väljaannete valikuga 56% vastajatest. Järjekorda pandud teavikute ooteajaga olid rahul või väga rahul 81% vastajatest, mõistlikuks ooteajaks peeti kuni 2 nädalat. 24%-le ei olnud ooteaja pikkus oluline.

71% küsitletutest on külastanud mõnda raamatukogu üritust. Enim nimetati kohtumisõhtuid ja raamatulaatu. Informatsiooni raamatukogus toimuva kohta saadi kõige enam sotsiaalmeedia ja kodulehekülje kaudu, samuti kuulutustelt ja ajalehest.

Üldist rahulolu raamatukoguteenusega hindas kõrgelt 77%.

#### 4.1 Avaliku teabe kättesaadavaks tegemine

Lääne-Virumaa Keskraamatukogus on juurdepääs üldkasutatava andmesidevõrgu kaudu Rakvere Linnavalikogu ja Linnavalitsuse protokollidele, otsustele ja määrustele. AIP-is on võimalik teha väljatrükke, skaneerida, andmekandjale salvestada, kasutada id-kaarti ning saada vajadusel abi ja juhendamist raamatukogutöötaja poolt. Individuaalset arvuti, nutitehnika jms personaalkoolitust pakume eelneval kokkuleppel.

AIPi arvutite kasutamine on vähenenud iga aastaga ning 2017.aastal oli registreeritud arvutikasutusi kokku 4887, neist 1677 laste kasutusi (34%). Kuna 2017.aastal osteti lasteosakonda 2 arvutikomplekti koos graafikalaudadega, siis kasutavad lapsed pigem neid arvuteid.

Palju soovitakse skaneerida erinevaid dokumente, mida on vaja edastada ametiasutustele; abi väljatrükkide tegemisel pangakontolt; ürituste piletite, bussi-, rongi-, lennukipiletite väljatrükke; juhendamist vormide täitmisel (tuludeklaratsioon, tervisedeclaratsioon, e-posti aadress); abi ID-kaardi sertifikaatide uuendamisel ja digiallkirja andmisel jne. Ka 2017. aastal kasutati AIP-i väga palju Digiloos tervisedeclaratsiooni täitmiseks, mille jaoks vajati kindlasti raamatukoguhoidja juhendamist. AIPi külastavad inimesed ütleavad tihti, et neil soovitati minna raamatukogusse, kuna seal abistatakse ja nõustatakse.

#### 4.2 Raamatukogu kasutamine ja teenused

##### Külastused

Külastuste arv 2017.aastal kahanes, kuid see on ka mõistetav: raamatuid pikendada, järjekorda panna ja reserveerida saab ka raamatukokku tulemata. Uue võimaluse teavikute tagastamiseks andis juunis 2017 raamatukogu trepile paigaldatud tagastuskast, mis lugejate poolt kohe hästi vastu võeti. Siiski, külastuste arvu vähenemisele annab seegi oma mõju, sest realselt raamatukoguhoonesse enam teavikute tagastamiseks sisenema ei pea.

Keskmiselt külastas raamatukogu 2017.aastal 305 inimest päevas.

	<b>Külastused 2016</b>	<b>Külastused 2017</b>	<b>Muutus (+/-)</b>	<b>Virtuaal- külastused 2016</b>	<b>Virtuaal- külastused 2017</b>	<b>Muutus (+/-)</b>
<b>LVKRR</b>	92083	88899	-3184	27199	40929	+13730

##### Lugejad

	<b>Lugejad 2016</b>	<b>Lugejad 2017</b>	<b>Muutus (+/-)</b>
<b>LVKRR</b>	6377	6372	-5

2017.aastal jäi lugejate arv 2016.aasta tasemele ning selle üle on põhjust heameelt tunda, sest linna ja maakonna elanike arvud tervikuna vähenesid.

Analüüsisid lugejarühmi ja nende laenutusi, võib öelda, et poole lugejaskonnast moodustavad täiskasvanud, nende laenutuste arv kogulaenutuste arvust moodustab 58,7%.

Kõige aktiivsemad laenutajad on aga koduteeninduse lugejad: keskmiselt laenutas iga koduteeninduse lugeja aastas 135 teavikut. Kõige tagasihoidlikumad laenutajad on ametikooliõpilased ja gümnaasiumiõpilased (keskmiselt 14 laenutust lugeja kohta aastas).

Hõlve varasema aastaga veidi kasvas (2016.aastal 39,9%), olles 2017.aastal 40,3% (maakonna keskmine 31%).

Keskmiselt laenutas iga lugeja aastas 27 teavikut, sh 26 neist olid raamatud.

<b>Lugejarühm</b>	<b>Lugejate arv</b>	<b>Osakaal lugejate koguarvust</b>	<b>Laenutuste arv</b>	<b>Osakaal laenutuste koguarvust</b>	<b>Laenutusi lugeja kohta aastas</b>
Täiskasvanud	3191	50,1%	99696	58,7%	31
Pensionärid	495	7,7%	22975	13,5%	46
Põhikooliõpilased	1378	21,6%	20828	12,3%	15
Üliõpilased	301	4,7%	7687	4,5%	26
Gümnaasiumiõpilased	343	5,4%	4889	2,8%	14
Asutus	6	0,1%	3780	2,2%	630
Koolieelikud	80	1,3%	2938	1,7%	37
RVL raamatukogu	41	0,6%	2650	1,6%	65
Erilugejad	14	0,2%	1884	1,1%	135
Näitus	4	0,06%	1399	0,8%	350
Ametikooliõpilased	63	0,9%	887	0,5%	14

### Laenutused

Laenutused 2017.aastal vähenesid, seada peamiselt erialakirjanduse ja muusikaosakonna laenutuste arvelt, ilukirjanduse osas olid laenutused eelmise aasta suurusjärgus.

<b>Raamatukogu</b>	<b>Laenutused kokku (koju+kohal) 2016</b>	<b>Laenutused kokku (koju+kohal) 2017</b>	<b>Muutus (+-)</b>
LVKRR	185461	179477	-5989

Kohalkasutused küll numbriliselt vähenesid 10% võrra (kokku 9622), kuid tuleb arvestada, et raamatukogutöötajad ei suuda kaugeltki kõiki kohalkasutusi registreerida ning reaalne arv on märksa suurem. Üha enam käiakse raamatukogus õppimas ja erinevaid koolitöid tegemas – sellele on kaasa aidanud ka see, et raamatukokku on lisandunud erinevaid mugavaid lugemis- ja õppimiskohti.

Kojulaenutused vähenesid 2017.aastal võrreldes eelneva aastaga tervikuna 2,8%. Kõige enam kahanes kojulaenutuste hulk muusikatoas (-11%), erialakirjanduse osakonnas (-7%), kojulaenutuste arv lasteosakonnas aga kasvas veidi üle 1% võrra.

Eelmise aastaga võrreldes ei ole 2017.aastal keelelise jaotuse järgi laenutuste osas suuri muutusi toimunud – eestikeelsete raamatute kojulaenutusi oli 92%, vene keeles 6%, inglise keeles 1,2% ning muudes keeltes alla 1%.

Laaditi moodustavad raamatulaenutused 95,6% kojulaenutustest, perioodika laenutused 3,1%, avuste laenutused 1,2% ning muud laenutused vaid 0,1%.

### Päringud

	<b>Päringud 2016</b>	<b>Päringud 2017</b>	<b>Muutus (+-)</b>
<b>LVKRR</b>	1101	1994	+893

Infopäringuid, mida registreeritakse raamatukoguprogrammis Urram, oli aasta jooksul kokku 1994, seega 893 päringut enam 2016.aastal. Suurenenud arvude taga ei ole mitte inimeste suurenenud päringute arv, vaid pigem raamatukogutöötajate hoolsam töö päringute registreerimisel.

Kõige huvitavamad päringud 2017.aastal: sõim ja laim juriidilisest vaatepunktist, eesti õigekeelsussõnaraamatu loomeprotsess, saatan kui inimhinge vaenlane. Palju on küsitud infot ja erinevaid raamatuid järgnevatel teemadel: toitumine vähihaiguse puhul, reformatsioon, rikkaks saamise õpetused.



### 4.3 RVL teenindus

	<i>RVL sisse</i>	<i>RVL välja</i>
<i>LVKRRK 2016</i>	238	3478
<i>LVKRRK 2017</i>	191	2650
	-47	-828

Maakonnasisene RVL on lugeja jaoks endiselt tasuta, teadus- ja erialaraamatukogudest posti teel saabuvate teavikute saatmiskulud tasuvad lugejad.

2017. aastal telliti LVKRRK lugejate palvel Lääne-Virumaa rahvaraamatukogudest peaaegu võrdsel hulgal ilu- ja teatmekirjandust, ning vähesel määral kohustuslikku kirjandust. Kõige enam kasutame Kunda Linnaraamatukogu ja Kadrina Vallaraamatukogu RVL teenust, vähem tellime Sõmerult, Väike-Maarjast, Lepnalt ja Vinni-Pajustist. Teadus- ja erialaraamatukogudest telliti enim Eesti Rahvusraamatukogust ning Tallinna Ülikooli Akadeemilisest Raamatukogust.

Maakonna teised raamatukogud kasutavad lugejate nõudluse rahuldamiseks LVKRRK kogusid, kuigi tellimuste esitamine on vähenenud. Tellitakse palju erialakirjandust sh enam eneseabi, turundust, käsiraamatuid, ajalugu, vene- ja eestikeelset ilukirjandust, kohustuslikku kirjandust ning kõrgkooliõpikuid.

### 4.4 Laste- ja noorteteenindus

#### 4.4.1 Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimine

Laste- ja noortekirjanduse komplekteerimisel on eesmärgiks hankida võimalikult laia valikut kooli- ja huvilugemiseks mõeldud lugemisvara, eelistades sealjuures eesti algupärandeid.

2017. aastal lisandus lasteosakonna kogudesse 1363 teavikut (2016. a. 1483), neist raamatuid 1325 eksemplari. Ajakirju lisandus 22 aastakäiku. 1299 teavikut osteti, 86 lisandus annetustena.

2017. aastal hangitud raamatutest moodustab 78,7% ilu- ja lastekirjandus (2016.a 81,6%). Aimekirjandusest hangiti enim raamatuid 7. liigist – 29,4%. Mullusest peaaegu poole rohkem telliti loodusraamatuid – 20,2% (mullu 11,6%). Vähendatud on algupärase noorsookirjanduse tellimuste eksemplaarsust, sest need leiavad tõlkekirjandusest vähem lugejaid.

Eestikeelseid raamatuid lisandus 2017. aastal mullusest veidi vähem – 93,7% (2016.a 95,6%). Võõrkeelse kirjanduse osas telliti veidi rohkem nii vene- kui ka inglisekeelset kirjandust. Samas võõrkeelse kirjanduse laenutuste koondarv langes – eelkõige vähenes ingliskeelsete raamatute laenutamine (-146), venekeelsete raamatute osas oli väike tõus (+18). Inglisekeelset kirjandust laenutasid traditsiooniliselt peamiselt teismelised, venekeelseid raamatuid laenutavad pigem väikelaste vanemad. Võõrkeelse kirjanduse laenutuste analüüs näitab, et aruandeaastal oli suhe pisut vene keele kasuks: vene 53% (mullu 40%), inglise 42% (mullu 55%).

Ilukirjandus moodustab raamatufondist 72,7%, sellest on eestikeelset kirjandust 86,5%, võõrkeelsetest raamatutest 52,1% on venekeelsed, 31,8% inglisekeelsed, teiste keelte osas on üsna korralik soomekeelse kirjanduse kogu.

Perioodika tellimisel peame oluliseks teha lastele kättesaadavaks kõik omamaised lasteväljaanded, kuid sellest hoolimata kujunevad perioodika laenutused vanade ja uute tõlkeliste koomiksiajakirjade arvelt. Need langesid 2017. aastal paraku peaaegu poole võrra (-203). Kõige laenutatum ajakiri oli taas *Tom & Jerry*, kuid laenutused olid mullusega võrreldes 2/3 võrra langenud (-127). Vähenes ka *Miki-Hiire* laenutamine (-58). Väikest tõusu võis täheldada *Tähekesel* laenutuste osas (+21).

Möödunud aastal lisandus lasteosakonna kogudesse vaid 5 uut auvist. Auviste laenutused vähenesid märgatavalt – 44% võrra (-245 laenutust). Lastega perede jaoks on meie laenutusõigusega auviste kogu end ilmselt ammendanud.

#### 4.4.2 Laste-ja noorte raamatukogu kasutamine

Lug-d 2016	Lug-d 2017	Muutus (+/-)	Külast-d 2016	Külast-d 2017	Muutus (+/-)	Laenut 2016	Laenut 2017	Muutus (+/-)
1581	1599	+18	22339	22525	+186	25267	27527	+2260

Vaadates lugejate, külastuste ja laenutuste arve, oli 2017.aasta taas hea aasta – kõik arvud suurenesid. Vaba aja veetmise kohana on raamatukogu leidnud kindla koha põhikoolilaste südames – raamatukokku tullakse mängima ja sõpradega aega viitma, meisterdama ja arvutit kasutama. Raamatuid loetakse raamatukogus vähe, pigem sirvitakse ajakirju.

Arvude stabiilset kasvu arvestades võib öelda, et mitmendat aastat jätkunud investeeringud lasteosakonna ruumidesse ja mööblisse on end väga ära tasunud ning uuenenud keskkond on laste poolt väga hästi vastu võetud. 2017.aastal soetatud graafikalauad on leidnud aktiivse kasutajaskonna. Analüüsidest kojulaenutusi, võib öelda, et jätkuvalt moodustavad kümnendi lastelaenutustest laenutused koolieelikutele - 10,6% (mullu 11,6%). Siia tuleb lisada lasteaedadele laenutatud ja raamatukottidega kohale toimetatud raamatud väikelastele, mida aruandeaastal viidi kuude lasteasutusse kokku 28 kotitäit (ca 50 raamatut kotis, vajadusel on laenuaega ka pikendatud).

Koolieelikute laenutuste edetabeli esimese poole saja moodustavad valdavalt tõlkeraadatud ning väga populaarsed on filmiraamatud – neid leidub esimese 50 seast kokku tervelt 21, populaarseim on „Lumekuninganna ja igavene talv“. Algupärandeid leidub 50 enimlaenutatud raamatu seast vaid 6 ning neist on endiselt esikohal Silvi Väljalali „Jussikese seitse sõpra“. Raamatukogu võimalused koolieelikute kodudesse jõudvate raamatuvaliku suunamiseks on üpris piiratud ning parimaks võimaluseks uuema, seejuures eriti omamaise uudiskirjanduse väikelasteni viimiseks on meie poolt komplekteeritud raamatukottide toimetamine lasteaedadesse.

2017. aastal moodustasid põhikooliõpilaste laenutused 75,6% kõigist laste laenutustest kogu raamatukogus. Tavapäraselt moodustavad enamiku kooli lugemisvara hulka kuuluvad teosed. Põhikooliealiste lugemiseelistusi vaadeldes leiame esimesed nõ vabalugemise näited alles laenutuste edetabeli 27. kohalt: „Nelly Räpp ja libahundid“; jätkuvalt on populaarsed „Ühe äpardi päevikud“, sari „Tom Gates“, Minecrafti raamatud ning Hirmsa Henry lood.

#### 4.4.3 Laste-ja noorteteenindus s.h lugemisharjumuste kujundamine ja arendamine

Laste- ja noorteteeninduse korraldamisel lähtutakse põhimõttest, et kunagi ei ole liiga vara viia last kokku raamatuga. Mida varem see toimub, seda suurem on tõenäosus, et ka tema vanemad taasavastavad enda jaoks lasteraamatud, süveneb kodune ettelugemise traditsioon, mis omakorda toob loomulikku rada pidi raamatukokku lugemislisa hankima, mängides ja raamatuid uurides aega veetma. Püüame olla abiks nii lugemaõppimisel, lugemishuvi õhutamisel kui ka lugemisoskuse arendamisel. Peame oluliseks ka tublide lugejate tunnustamist. Lisaks sellele on laste- ja noorteosakond suhtlemispaik, arendav tegevusväli erinevate oskuste omandamiseks, et ka lugemisse leigelt suhtujad end siin mõnusalt tunneks ja ehk kunagi ka siiski selle päris oma raamatu leiaksid, mis tõeliselt paelub.

2017. aasta sügisel alustas oma 26. tegevushooaega kõige pikaajalisima traditsiooniga ettevõtmine - jututare kodustele väikelastele. Aasta esimesel poolel aitasid lapsi lugemiskoerad Heku ja Nalle, 2018.aastal loodame taas leida lugemiskoeri, sest koerte abi lugemaõppimisel hindasid kõrgelt nii lapsed kui nende vanemad.

Traditsiooniliselt jagati ka 2017. aastal õppeaasta lõppedes *Tubli lugeja* tunnustusi, kokku tunnustati 154 Rakvere koolide 1.- 5. klassi õpilast.

Kuna teismeline usub kõige rohkem eakaaslase soovitusi ning peab oluliseks olla kursis sellega, mida kaaslane teeb, vaatab ja loeb, jätkus igasuvine lugemisprojekt – lähedaima suveraamatu valimine. 2017. aastal täideti 555 hindamissedelit, sealjuures oli rohkem hindajaid algklassiõpilaste seas ning nad

teevad seda meelega. Vähe loetakse omamaist noorsookirjandust ja seda hinnatakse ka madalamalt kui tõlkeramatuid.

Peame väga oluliseks, et lapsed saaksid silmast-silma kohtuda nii kirjanike kui raamatuid kujundanud kunstnikega. Autoritega kohtumine ergutab ilmselgelt laste lugemishuvi. 2017.aastal jätkusid projekti „Pildi sisse minek. Vol. 2“ ja „Pildi sisse minek. Vol. 3“ kaudu kunstitunnid raamatukogus ning kohtumised eesti raamatuillustraatoritega. Kuna kahe projektiaasta jooksul kogunenud kogemused väärivad kolleegidele ja õpetajatele tutvustamist, on oma kogemusi jagatud ERÜ lastetöö toimkonna liikmetega ning oma maakonna raamatukogutöötajatega.

Projekti „Kirjandusmäng 2017“ ajendiks oli Eesti Lastekirjanduse Keskuse poolt 2017. aastal algatatud III üle-eestiline 3.- 4. klasside kirjandusmäng. Maakonda esindava võistkonna väljaselgitamiseks ning eesmärgiga kaasata sellesse väga vajalikku projekti võimalikult palju lapsi, korraldati 29. märtsil Lääne-Virumaa Keskraamatukogus mälumängu maakonnavor.

#### 4.4.4 Laste- ja noorteüritused: ülevaade, millised olid põhiteemad ja millised suuremad üritused

2017. aastal toimus laste- ja noorteosakonnas 107 üritust koolieelikutele ja põhikooliealistele lastele. Koostati 30 raamatunäitust ja 16 raamatuväljapanekut. Kogusuvepäevadega „Ninad suvel raamatusse“ kaasnes traditsiooniline „Lahedaima suveraamatu“ valimine. Nagu ikka, üritame raamatunäituste juurde nuputada erinevaid tegevusi ning ülesandeid, et väikeseid vaatajaid aktiveerida.

Laste ja noorte kultuuriaasta ettevõtmiste suunamiseks toimus projekt „Kasvulava“, et julgustada noori oma oskusi ja andeid avastama, teistega jagama ning ilmestada raamatukogu noorte loominguga. Selle raames koostati mitmeid näitusi, viidi läbi arendavaid töötubasid, pakuti temaatilisi loovtegevusi.

Traditsiooniliselt pööratakse tähelepanu koolivaheaegade sisustamisele erinevate tegevustega. Jõuluvaheajal toimus lauamänguralli vanade ja uute lauamängudega, kevadisel koolivaheajal tegeleti detektiivimänguga ning sügisel orienteerumismänguga. Nagu ikka, on raamatukogus alati võimalusi meisterdamiseks. Teemad on enamasti seotud erinevate tähtpäevadega.

Traditsioonilist kuviviktoriini saavad lapsed lahendada nii Lasteka veebilehel kui osakonnas paberil. Lahendajaid oli 370 (-18), sellest elektrooniliselt lahendati viktoriini 49 korral, mis on mullusest samuti mõnevõrra väiksem (-11).

#### 4.5 Erivajadustega sihtrühmade teenused

Koduteeninduse korraldus ei muutnud, raamatukogutöötaja käib lugejatel kodus endiselt iga kahe nädala tagant. Koduteeninduse võimalust kasutas 2017.aastal 14 lugejat. 2017.aastal oli erilugejate laenutusi kokku 1884, so 97 laenutust enam kui 2016.aastal. Kõige enam laenutati eestikeelset ilukirjandust, vähesel määral ka võõrkeeltes. Ajakirju laenutati varasema aastaga võrreldes vähem, lemmikuteks olid Kroonika, Kodutohter ja Minu Käsitööd.

	Kordade arv	Teenuste arv	Kasutajate arv
<b>Koduteenindus</b>	24	24	14

Ettelugemist pansionaadis „Kuldne sügis“ viisid läbi Lääne-Virumaa Keskraamatukogu raamatukoguhoidjad. Loeti ette lapsepõlvelugusid, naljajutte, elulugusid, jõulujutte jne. Iga kahe nädala tagant toimuvad kohtumised psüühiliste erivajadustega noortega Lille Kodus. Raamatukoguhoidja luges ette lasteraamatuid, muinasjutte, lihtsamaid aimeramatuid, uuriti foto- ja pildiraamatuid ning ajakirju, vesteldi raamatute teemadel.

Teenused teistele asutustele	Ürituste arv	Osavõtjate arv
<b>Ettelugemine pansionaadis „Kuldne sügis“</b>	18	126
<b>Rakvere Lille Kodu</b>	17	121

## 4.6 Raamatukogu kui kohalikku pärandit jäädvustav, elukestvat õpet toetav ja vabaaja võimalusi pakkuv kultuurikeskkond

Lääne-Virumaa Keskraamatukogu roll Rakvere linna kultuurielus on oluline. Pakume linnaelanikele mitmekesist tasuta ürituste valikut. Oleme aastatepikkuse tööga selles osas võitnud külastajate usalduse ning kujundanud omale lojaalse raamatukogu tegemistes osaleja. Oleme seni püüdnud täita lugemiskultuuri edendaja rolli pakkudes eelkõige kirjanduse ja lugemisega seotud ettevõtmisi. Kuna raamatukogud on aasta aastalt nihutamas oma tegevusala piire, toome ka meie sisse üha rohkem sündmusi ja tegevusi, mis ei seostu otseselt kirjandusmaailmaga.

Raamatukogu korraldas 2017. aastal kokku 153 üritust, milles osales 2839 inimest ning 128 näitust ja väljapanekut. Võrreldes varasema aastaga lisandus 63 üritust, mis näitab, et vaba aja sisustamist toetavate tegevuste osakaal ja roll raamatukogutöös kasvab. Kuna palju on toimunud üritusi, mille sihtgrupp on väga väike (keelekohvikud, laste huviringid jmt), on võrreldes 2016. aastaga üritustel osalejate arv langenud 22%.

Siiski tuleb silmas pidada ka asjaolu, et väga osalejate rohke Tasuta raamatu laada külastajad jäid statistikas välja, kuna täpsed arvud puuduvad. Samuti ei peegeldu laadakülastajad raamatukogu üldkülastuste arvus, kuna sündmus toimus väljaspool raamatukoguhoonet. (Seega tegelikkus on positiivsem kui arvud.

### *Olulisemad kirjandusüritused ja kohtumised:*

- Martin Kuke ilukirjandusliku esikteose "Reeturlik metsavend" esitlus. (9.03)
- Kristel Vilbaste raamatu "Looduskirju" esitlus. (29.03)
- Mathura raamatu "Jääminek" esitlus ja Virumaa kirjandusauhinna üleandmine. (4.04)
- Kohtumine noortekirjanik Ene Sepaga. (20.04)
- Kaugveri õhtu. Raimond Kaugveri seni avaldamata romaani "Viimse meheni" esitlus ja PiibeTeatri Raimond Kaugverist jutustava lavastuse "Mees raamatust" tutvustus. Kaugverist rääkis Arlet Palmiste. (17.05)
- Kohtumine laulja ja koorijuhi Ka Bo Chaniga. (3.10)
- Rahvusarhiivi pärastlõuna Rakveres – digiteeritud arhiiviallikate ja ühisloome projekti „Eestlased Esimeses maailmasõjas“ tutvustus elanikele. (17.10)
- Marju Kõivupuu loeng „Rahvameditsiin koduköögis“. (24.10)
- Esti Kirjanike Liidu kirjandustuur „Sõnaränd“: Aapo Ilves, Vahur Afanasjev, Silvia Urgas ja Piret Jaaks. (7.11)
- Kersti Loite raamatu „Virumaa rahvarõivad“ esitlus. (28.11)
- Kohtumisõhtu Mart Kadastikuga: „Mees, naine, suhted elus ja kirjanduses“. (30.11)
- Heiki Pärdi loeng ja raamatututvustus „Eestlaste argikultuurist teel moodsasse maailma“. (8.12)

### *Kodulinna kirjanikud*

- Urve Tinnuri esitles uusi raamatuid kahel korral: täiskasvanutele „Kaks ööd mahajäetud majas“, lastele "Une viis nägu".
- Tiia Selli esitles väikelasteraamatut „Pelle parim päev“.
- Reet Bobõlski esitles raamatut „Mustikavõõpaja“

### *Kontserdid*

- Kontsert "Jaanuariõhtu vene romanssidega"
- Tanel Joametsa klaveriõhtu
- Naili Šaripova klaveriõhtu

### *Suuremad näitused*

- Endise Moldova suursaadiku Victor Guzuni fotonäitus „Magic Estonia Seen by One of Us” – näituse avamissündmus tõi raamatukogusse hulga inimesi, kes igapäevaselt meie raamatukogu ei külasta. Samuti võimaldas näitus saada head meedikajastust. Lääne-Virumaa Keskraamatukogu kureeris näituse edasist ringlemist teistes Eesti raamatukogudes. (veebruaries)
- Naiskodukaitse 90 (veebruaries)
- Soome instituudi rändnäitus “Identiteedi olemus” (märtsis)
- Mathura „Olemise ring”(aprillis)
- Arvo Iho fotonäitus "Johannes Pääsukese jälgedel 100 aastat hiljem" (mais)
- Soome fotograafi Leif Laaksoneni muusikateemaliste fotode näitus "Rambivalguses ja -varjus" (augustis)
- RMK loodusfotonäitus “Vereta jaht”.
- Rakvere linna planeeritavate avalike hoonete projektikonkursside tööde näitus (Tervisekeskus ja Pika täna rekonstruktsioon)
- Piibliseltsi näitus „Pühakiri – käsikirjast emakeelse Piibli. Reformatsioon 500“

### *Raamatulaadad*

Aktiivselt tegelesime raamatukauplemisega. Peale aastast vahet toimus märtsis taas **Tasuta raamatu laad** (5.märts). Rakvere Spordikeskuses peetud raamatulaadal jagasime laiali üle 20000 inimeste poolt kokku toodud raamatu, toimus kultuuriprogramm ja heategevusmüük. Heategevusmüügil teenitud raha eest soetasime laste- ja noorteosakonda kaks graafikalauda. Kahepäevasel **Suvisel raamatutäikal** (7. ja 8. juuni) müüsimise hulgaliselt raamatukogust kustutatud teavikuid.

### *Õpitoad*

- Polümeersavi õpituba (Projekti „Kunst raamatukokku“ raames) – kokku osales 18 noort ja täiskasvanut, töödest valmis väike näitus.
- Leekpea ateljee töötuba "Punatud Jõuluhehted" täiskasvanutele.

### *Keelekohvikud*

Eesti keele oskuse lihvimiseks muukeelsetele inimestele, toimusid 23 korral.

#### *4.6.1 Koostöö kohalikul tasandil*

Raamatukogu on koostööaldis kõigi Rakvere linna kultuuri- ja haridusvaldkonnas tegutsejatega. Olulisteks koostööpartneriteks on lasteaiad ja koolid: osalejad projektides „Pildi sisse minek“, „Raamatukotid lähevad lasteaeda“; ettelugemispäeva võistulugemine, erivajadustega laste loovtööde näitused Vaeküla Kooli eestvedamisel, raamatute esitlused.

Tihe koostöö on rahvaraamatukogudega nii maakonnas kui väljaspool.

- **Rakvere Kultuurikeskus** - Tasuta raamatu laada kultuuriprogrammi korraldamine. Kultuurikeskuse poolt korraldatud rohenädalasse (mais) ja disaininädalasse (novembris) panustas raamatukogu temaatiliste väljapanekutega.
- **Rakvere Linnavalitsus** - Rakvere linna planeeritavate avalike hoonete projektikonkursside tööde näitus koostöös linnaarhitektiga.
- **Athena kunstikool** - Näitused Lääne-Virumaa Keskraamatukogus, polümeersavi voolimise õpitoa läbiviimine.
- **Rakvere Ametikool** – õpilastööde näitus.
- **Virumaa Teataja** – pikaajaline meediapartner.
- **Rakvere Haigla ja Eesti Õdede Liit** – Tervisealased teabepäevad elanikkonnale „Kas nohu on haigus“ (veebruaries) ja „Kuidas kaitsta ennast GRIPI eest?“ (oktoobris)

- **Rakvere kogudused** – Rakvere kirikunädalal osalemine näitusega ja selle avamissündmusega raamatukogus.
- **Tallinna Ülikooli Rakvere Kolledž** – raamatukogu üleandmine LVKRRK-le.
- **Rakvere Avatud Noortekeskus** – üritused keskväljakul
- **Emakeeleõpetajate aineseksioon** – maakondliku põhikoolide kirjandivõistluse läbiviimine.
- **VIROL** – konkursi „Aasta tegu“ hääletamise korraldamises osalemine, hääletugemine; Virumaa Kirjandusauhinna valimises osalemine.

#### 4.6.2 Koostöö riiklikul tasandil

- **Kirjanike Liit** – Üleriigiline kirjandustuur „Sõnaränd“.
- **Eesti Lastekirjanduse Keskus** – lastekirjanduse koolitused, vabariiklikud lasteprojektid
- Osalemine **Tartu linnaraamatukogu** üleriigilises projektis **Jutupeatas** ehk 100 Eesti ilukirjandusteost avalikus ruumis. Lääne-Virumaa Keskraamatukogu kaasabil valitud tekstidest ja asukohtadest pääses valikusse kuus: Ellen Niit "Viru vanne" (Rakvere Vallimägi), Jüri Parijõgi „Tsemendivabrik“ (Kunda), Oskar Kruus „Parunessi pihtimus“ (Jäneda), Maria Under „Porkuni preili“ (Porkuni), Ilmar Laaban „Üks mõttetark tipul Ebavere“ (Ebavere), Aleksander Suuman „Olin 6-aastane...“ (Simuna).
- Osalemine **Tallinna Keskraamatukogu** algatatud üleriigilises projektis **Kunst raamatukokku**. Maakondliku näituse tegevuse koordineerimine, infovahetus ja reklaam.

#### 4.6.3 Koostöö rahvusvahelisel tasandil

- Koostöös Moldova Suursaatkonnaga Eestis ja Moldova aukonsul Einar Vallbaumiga avasime raamatukogus Victor Guzuni fotonäituse, korraldasime selle rändamist Eesti raamatukogudes ning lõpuks Moldovas Lääne-Virumaa sõprusmaakonnas Criulenis.
- Augustis toimus Soome fotograafi Leif Laaksoneni muusikateemaliste fotode näitus "Rambivalguses ja -varjus".
- Lapua ja Lappeenranna raamatukogud
- 2017. aastal külastasid kogemuste vahetamise eesmärgil Lappeenranna raamatukogu Tiina Saate ja Rita Tammetalu. Lapua raamatukogule tellime ajakirja Täheke ja saame vastu ajakirja Vinski.

### 4.7 Raamatukogu koolituskeskusena kasutajatele

2017.a viidi läbi 72 rühmakoolitust ja 558 individuaalkoolitust.

Rühmakoolitusi viisid läbi valdavalt laste- ja noorteosakonna töötajad (61 koolitust). Peamiselt toimusid koolitused põhikooliõpilastele (55 koolitust), lisaks toimus koolitusi lasteaialastele ja täiskasvanutele. Enim toimus programmeerimist (Scratchi ring, mis käis koos 24 korral) ja andmebaase tutvustavaid koolitusi.

Täiskasvanute koolituste puhul on trend individuaalkoolituste suunas, sest inimestele sobib rohkem personaalne nõustamine neile sobival teemal ja sobivas tempos. Individuaalkoolitusi oli eelmise aastaga võrreldes 20 rohkem. Koolitusi tehti teemadel: lugejaportaal, nutiseadmete kasutamine e-posti konto loomine, ID-kaardi ja e-teenuste kasutamine, sotsiaal- ja suhtlusvõrgustikud, tekstitöötlus ja fotode salvestamine ja saatmine.

### 4.8 Raamatukoguteenuse turundus ja väljaanded

Peamised kanalid raamatukoguteenuste tutvustamiseks on kodulehekülg, sotsiaalmeedia ja kultuuriinfo portaal Kultuurikava. Viimase kaudu jõuavad sündmused ka Rakvere linnavalitsuse ja Rakvere kultuurikeskuse kodulehtedel olevatele kalendritesse ja kultuurikeskuse infolisti.

Sündmuste ja teenuste tutvustamiseks kasutame regulaarselt kohaliku ajalehe Virumaa Teataja abi, harvem avaldame infot ka tarbijalehes Kuulutaja. 2017. aastal ilmus erinevates meediaväljaannetes kokku 63 Lääne-Virumaa Keskraamatukogu puudutavat artiklit. Neist suurem osa ilmus maakonnalehes Virumaa Teataja. Lühiteated sündmuste kohta ilmuvad igapäevaselt Virumaa Teataja rubriigis „Kuhu minna“.

Traditsiooniliselt reklaamime sündmuse paberplakatite abil. Lisaks raamatukogule on kindlad tasuta plakatikohad olemas kesklinnas jalakäijate promenaadil ja nüüd ka kahes linna suurimas kaubanduskeskuses – Põhjakeskus ja Krooni keskus.

Sotsiaalmeedia kanalitena kasutame peamiselt Facebook'i ja harva ka Instagram'i. Aasta jooksul tegi raamatukogu 285 Facebooki postitust. Sündmuste infot jagame regulaarselt ka Rakvere kultuurisündmuste gruppi Facebookis.

Rakvere kultuurisündmuste (sh. raamatukogu) infot kuvame jätkuvalt raamatukogu hallataval, fuajees paikneval infokraanil.

Püüame infot teenuste ja sündmuste kohta levitada nii, et see oleks kättesaadav kõigile sihtgruppidele – noorematele inimestele läbi sotsiaalmeedia ja vanematele inimestele läbi ajalehe ja paberkuulutuste. Vajadusel koostame ka reklaamflaierid.

Jätkuvalt peame kirjandusblogi nimega „Lugemispäevik“, kuhu raamatukogutöötajad postitavad arvamusi loetud raamatutest. Möödunud aastal postitati 71 korral, mis teeb 21 postitust rohkem kui varasemal aastal.

Kodulehelt pääseb lugeja elektronkataloogi Urram, kus tal on lisaks otsingule võimalik teha toiminguid isiklikul lugejakontol. Lisaks on kodulehel lingid olulisematele andmebaasidele. Kodulehelt avaneb pääs raamatukogu koostatud kaardirakendusele „Ilukirjanduslik Lääne-Virumaa“. Kodulehel saab täita RVL tellimuse vormi või esitada päringuid päringuvormi kaudu.

Raamatukogu külastati virtuaalselt 40928 korral, mis on eelnevast aastast 13729 võrra rohkem. Kahjuks moodustavad vaatamata jaanuarist avatud uuele lastelehele virtuaalkülastustest vaid 2,8 % (1128) laste veebilehe külastused. Oluliselt on kasvanud (60%) kirjandusblogi külastuste arv.

Jaanuaris koostas raamatukogu maakonna raamatukogusid puudutava artikli Lääne-Viru aastaraamatusse.

## 5. 2018 aasta tegevused

2018. aasta on kantud Eesti Vabariigi 100. sünnipäevast. Kavas on teha EV100 teemalisi väljapanekuid, ka raamatukogus toimuvate kohtumiste esinejate ja teemade valikul keskendutakse Eestile. Püüame inimesteni ühe rohkem kinnistada mõtet raamatukogust, kui vaba aja veetmise ja kokkusaamise kohast. Seoses planeeritava grupitöö ruumiga on meil selleks edaspidi ka paremad võimalused.

Kuna 2018. aasta on taas Nukitsa aasta, laiendatakse konkurssi maakonnas projektiga „Nukitsa vlogi“, lisaks jätkuvad muud lasteprojektid (Pildi sisse minek, raamatukotid lasteaeda jne). Lasteosakonnas jätkuvad programmeerimistunnid, koostöös MTÜga Dragonite Tehnoloogiakool algavad laste robotikatunnid.

2017. aastal läbi viidud raamatukogu kvaliteedihindamine koos lugejaküsitlusega andis olulise sisendi 2018. aastal koostatavatele arengu- ning tegevuskavadele.

Jätkuvad koolitusprojektid, et kaasata võimalikult paljusid raamatukoguhoidjaid (sh õppekäigud, koolitused sotsiaaltööst, sotsiaalmeediast jne), nõustatakse raamatukogusid ja omavalitsusi haldusreformijärgse raamatukoguteenuse ümberkorraldamise osas, abistatakse maaraamatukogusid kogude korrastamisel ja inventuuride läbiviimisel.

/allkirjastatud digitaalselt/

Kaili Õunapuu-Seidelberg  
Direktor

Lisa 1. Valik laste- ja noorteüritusi

Ürituse nimi	Osavõtjate arv
Jututare sari kodustele väikelastele (toimus 17 etendust)	386
Sari „Tule loe Hekule/Nallele“ ( toimus 15 seansi)	165
Kuuviktoriin (12 vooru)	370
Programmeerimisring (20 korda)	129
Mina ka „Kasvulava“: Mirjam Mäekivi arvutijoonistuse õpituba	24
Urve Tinnuri kogupereromaani "Kaks ööd mahajäetud majas" esitlus	35
Kukeaasta alguse tähistamine	17
Sõbrapäeva kaardi- ja kingivabrik	29
Meisterdame kodumaa sünnipäevaks	25
Kukeaasta kukenäituse avamine, autasustamine	16
Maakondlik põhikoolide kirjandivõistlus	62
Mina ka: Koolivaheaja detektiivimäng	17
Mina ka „Kasvulava“: Teeme teatrit!	91
3.- 4. klasside kirjandusmängu maakonnavaor	64
Tibu töötuba. Meisterdame munapühadeks	50
Mina ka „Kasvulava“: Minu kevad. (Kevadine pilditegu)	35
Maakondliku põhikoolide kirjandivõistluse lõpuüritus	42
Meisterdame emale	33
Urve Tinnuri raamatu "Une viis nägu" esitlus	25
Pildi sisse minek: Kunstitund kunstnikega (6 tundi)	156
Lastekaitsepäeva toimetamised raamatukogu telgis	32
Parimate suveraamatute valimine	555
Tubli lugeja tunnistuste jagamine koolides	154
„Kasvulava“: suvised sebimised muinasjututoas	95
Raamatukogu infotelk tarkusepäeva peol "Tere, kool!"	35
„Kasvulava“: meisterdame muinasjutuseeni	25
Ettelugemisvõistluse "Kõik on kõige targemad" maakonnavaor	28
Ettelugemispäev. Kohtumine Tiia Selliga	15
Koolivaheaja orienteerumismäng "Kümme vihjet"	11
Koolivaheaja sügisesed meisterdused	10
Spinneri töötuba	9
Meisterdame isadele	20
Põhjamaade raamatukogunädal. Hommikuhämaruses lugemine	22
Päkapiku töötuba	33
Kooditund	9
Reet Bobõlski raamatu "Mustikavõõpaja ja teised lood" esitlus	25
Kooditund Laekvere koolis	13